

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 26. juni 2025 i ankesag

Sagl.nr. K 093/25

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den [...] 1960

Advokat Jannik Isidor

Qeqqa Kredsret afsagde dom i 1. instans den 6. marts 2025 (kredsrettens sagl.nr. KS-QEQ-1361/2024).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse af tortgodtgørelsen.

Tiltalte har påstået formildelse for så vidt angår betaling af tortgodtgørelse og har protesteret mod anklagemyndighedens skærpelsespåstand.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Landsrettens begrundelse og resultat

Anklagemyndigheden har i ankemeddelelsen af 6. marts 2025, der er forkyndt rettidigt for tiltalte, nedlagt påstand om skærpelse, og anklagemyndigheden er derfor ikke afskåret fra nu at påstå skærpelse, uanset at det af indbringelsesskrivelsen fremgår, at der nedlægges påstand om stadfæstelse.

Tiltalte er dømt for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, jf. dagældende § 77, stk. 1, nr. 1, ved ikke under 4 gange at have tiltvunget sig oralt samleje med forurettede.

Der er ikke for landsretten fremlagt nærmere oplysninger om de 4 gange, herunder om det tidsmæssige forløb og en eventuel indbyrdes sammenhæng mellem de 4 gange.

Under disse omstændigheder finder landsretten ikke grundlag for hverken at forhøje eller nedsætte den fastsatte tortgodtgørelse.

Landsretten stadfæster derfor kredsrettens dom idet omfang, den er anket.

T H I K E N D E S F O R R E T:

Kredsrettens dom i sagen mod T stadfæstes i det omfang, den er anket.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Ole Græsbøll Olesen

D O M

afsagt af Qeqqa Kredsret den 6. marts 2025

Rettens nr. 1361/2024

Politiets nr. 5506-97354-00001-24

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...] 1960

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 29. juli 2024.

T er tiltalt for overtrædelse af:

Daværende kriminallovs § 77, stk. 1, nr. 1, jf. nuværende kriminallovs § 77, stk. 1 - voldtægt ved andet seksuelt forhold:

ved på ikke nærmere angivet tidspunkter i løbet af 2022 og 2023 på adressen i [...] i Maniit-soq ved vold eller trussel om vold ikke under 4 gange at have tiltvunget sig oralt samleje med F, idet han holdt hårdt fast i F hoveder, indførte sit lem ind i hendes mund og mod F's vilje gennemførte oralt samleje indtil udløsning.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om

Der nedlægges i medfør af kriminallovens § 156, stk. 1, jf. § 157, stk. 2 påstand om dom til behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse i hospital

Samt der nedlægges påstand om tortsgodtgørelse på kr. 50.000 til F.

T har erkendt sig skyldig.

T har fremsat påstand om samme påstand som den af anklagemyndigheden for retten fremsatte, dog således at tortsgodtgørelsen nedsættes til 25.000 kr.

Dokumenter.

Retspsykiatrisk erklæring af den 24.01.2023 fra Aarhus Universitetshospital Psykiatrien.

Konklusion

Observanden var således sindssyg på tidspunktet for det nu påsigtede og ligeledes på undersøgelsestidspunktet. Det er uklart, om observanden var påvirket af alkohol på tidspunktet for det nu påsigtede, han var muligvis påvirket af cannabis. Der er ikke noget, der tyder på patologisk rus. Observanden lider ikke af epilepsi.

Observanden har ifølge eget udsagn og notater fra COSMIC haft en god stabil barndom. To af observandens brødre er diagnosticeret med skizofreni. Observanden har god kontakt til sine søskende. Han har gennemført folkeskolens 7. klasse og uddannede sig herefter til fiskeretsmager. Observanden blev tilkendt førtidspension som 25-27-årig, sandsynligvis grundet psykisk lidelse, og han har siden været i psykiatrisk behandling med medicin mod sindssygdom. Han har de sidste mange år haft begrænset, men fast kontakt til arbejdsmarkedet. Han havde i sin ungdom et betydeligt alkoholforbrug, som siden er reduceret betydeligt. Det er uklart, om observanden aktuelt har et mindre cannabisforbrug. Observanden flyttede på bosted i 2017, idet han grundet svære hørelshallucinationer ikke magtede at bo alene. Han har de seneste år været venlig, samarbejdsvillig og kompliant og i stationær tilsand. Han har modtaget psykiatrisk behandling for skizofreni, siden han var midt i tyverne. Flere psykiatriske tilsyn har beskrevet ham som kronificeret af sin svære kroniske psykiske sygdom. Observanden lider således af svær skizofreni.

Han erkender, at han er kronisk syg, men kan ikke beskrive at han lider af skizofreni. Han er indstillet på at modtage psykiatrisk behandling.

Observanden tilhører den personkreds, som omtales i kriminallovens § 156. Ifald han kendes skyldig, skal anbefales, i henhold til samme lovs § 157, en dom til behandling på hospital i Grønland med tilsyn af Kriminalforsorgen, således a Kriminalforsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse.

X1

Ledende overlæge, speciellæge i psykiatri

Politimesteren i Grønland
 Imaneq 22
 Postboks 1006
 3900 Nuuk
 Att: Specialanklager
 X2

2-maj-23

Psykiatrisk afdeling
 Postboks 1001

Ref: X3
 E-mail: psykiatrisk
 sekretariatet@peqqik.gl
 Telefon:(+299) 344120

www.peqqik.gl

Vedr. Om fuldbyrdelse af ambulant behandlingsdom
 Vedr. T

Cpr.nr. [...] 1960

Jeres journal nr. 5506-97354-00001-22

Mentalundersøgelse fra januar 2023 (ledende overlæge X1) konkluderer at patienten tilhører den personkreds som omtales i kriminallovens § 156, og hun anbefaler yderligere at i fald patienten kendes skyldig og iht. Samme lovs § 157 en dom til behandling på hospital i Grønland med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at Kriminalforsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse.

Det handler om en 63-årige skizofren patient som er sigtet for overtrædelse af kriminallov § 8 og 70, stk. 1.

Der anmodes om en udtalelse om mulighed for fuldbyrde domme.

Patienten er i antipsykotisk behandling 150 mg Zeplion hver 4. uge 400 mg

Quintiapin nocte og 2,5 mg Stesolid nocte.

Han har boet på psykiatrisk bosted siden 90'erne. Er velintegreret og tilfreds med bostedet. Den personalet behandling bliver givet af personalet fra bostedet. Den intramuskulære behandling (Zeplion) bliver givet af sygeplejerske på sygehuset i Maniitsoq. Sygeplejersken har også mulighed for at give behandling på bostedet hvis det bliver nødvendigt.

Patienten tager den farmakologiske behandling uden problemer.

Patienten oplyser at han ikke drikker alkohol, men ryger hash engang imellem. Han erklærer sig dog motiveret for og nedsætte forbruget.

Der vurderes således at patienten kan behandles i Grønland. Han er villig til at samarbejde med Kriminalforsorgen og han kan indlægges på Dronning Ingrid's Hospital (psykiatrisk afdeling A1) hvis det skønnes at være behov for indlæggelse.

Med venlig hilsen

X4
 Overlæge i psykiatri
 Dronning Ingrid's Hospital, 3900 Nuuk

Sagens oplysninger
 Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T, og vidneforklaring af V.

Videoafhøring af forurettede fremlagt for retten.

Tiltalte, T, har afgivet forklaring den 6. marts 2025. Forklaringen er refereret i retsbogen således:

V har afgivet forklaring den 6. marts 2025. Forklaringen er refereret i retsbogen således:

Personlige oplysninger

T ses ikke tidligere foranstaltet.

T har om sine personlige forhold forklaret, at han i dag bor i en boenhed hvor der er medarbejdere.

Parternes synspunkter

Forsvareren har til støtte for T's påstand om tortsgodtgørelse til 25.000 kr. er at der efter deres opfattelse kun er bevist 1 tilfælde af oralsex og ikke i 4 tilfælde som fremgår af anklageskriftet.

Sagsbehandlingstid

Anklageskriftet er dateret den 26. juli 2024 og modtaget i retten den 29. juli 2024

Rettens begrundelse og afgørelse

Om skyldspørgsmålet

Under henvisning til tiltaltes erkendelse, forklaring, vidneforklaring samt det af anklagemyndigheden for retten fremførte er det en enig retsopfattelse at tiltalte har gjort sig skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1 - voldtægt ved anden seksuelt forhold.

Tiltalte forklarede at han har forøvet de der fremgår af anklageskriftet, men kan ikke huske hvornår det er sket.

Ved videoforklaring har F forklaret, at tiltalte har tvunget hende til oralsex mod ham og at dette er sket omkring 4 gange. Tiltalte havde ikke noget bemærkninger til F forklaring.

Vidnet, V forklarede efter formaning, hvorledes han som medarbejder i distriktspsykiatrien den 3. juni 2022 traf F i hendes bopæl, hvor hun havde angst og havde blod omkring munden, hvilket hun havde forklaret ham at tiltalte havde tvunget hende til oralsex.

Det er for retten dokumenteret DNA resultat fra undersøgelse af tiltalte penis at der fandtes DNA blandt anden fra F.

Tiltalte kendes skyldig i den rejste tiltale.

Om foranstaltningen

Efter retspraksis fastsættes foranstaltningen for overtrædelse af kriminallovens bestemmelser om voldtægt som udgangspunkt som anbringelse i anstalt. I dette tilfælde er det retten opfattelse at tiltalte der er psykisk syg, ikke kan foranstaltes som øvrige raske personer.

I denne sag finder retten, at der ved valget af foranstaltning navnlig skal lægges vægt på, at tiltalte er syg, hvilket er for retten dokumenteret ved retspsykiatrisk erklæring, hvorfor det er rettens opfattelse at tiltalte bør foranstaltes i henhold til kriminallovens kapitel 33.

Foranstaltningen fastsættes efter kriminallovens § 156, stk. 1 jf. § 157, stk. 2 jf. § 77, stk. 1, og derfor som behandlingsdom.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi kendes for ret:

T idømmes:

1.

Dom til behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse i hospital, medfør af kriminallovens § 156, stk. 1, jf. § 157, stk. 2.

2.

At betale kr. 50.000 i tortgodtgørelse til F.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Ib Lennert Olsen
Kredsdommer

Den 6. marts 2025 kl. 09.00 holdt Qeqqa Kredsret offentligt retsmøde i Maniitsoq
Kredsdommer Ib Lennert Olsen behandlede sagen.

[...] og [...] var domsmænd.

[...] var tolk.

Reglerne i retsplejelovens § 42 og § 52, stk. 2 er overholdt.

Rettens nr. 1361/2024

Politiets nr. 5506-97354-00001-24

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...] 1960.

[...]

T forklarede på grønlandsk blandt andet, at han ikke kan huske den 3. juni 2022, men han kender F. Han plejer at besøge hende, de plejer at ryge sammen. F har fortalt at hun er blevet misbrugt efter hun havde lukket sin mund med et håndklæde. Tiltalte har ikke misbrugt F.

[...]

Tiltalte kunne huske at han har gjort som beskrevet i anklageskriftet, men kunne ikke huske hvornår han har gjort det.

[...]

V mødte som vidne og blev gjort bekendt med vidnepligten og vidneansvaret.

V forklarede på dansk blandt andet, at han den gang arbejde indenfor distrikpsykiatrien. Den 3. juni 2022 var han sammen med en elev taget ned til F. Der havde selv nøgle til hendes lejlighed, såfremt at hun selv ikke lukkede døren op. Da de kom ind, så de F side i sofa med dyne og hun var bange og havde blod omkring munden. F fortalte dem at tiltalte havde tvunget hende til oralsex. Vidnet bad eleven om at tage til sygehuset for at hente flere personale. Han spurgte F om hun ville anmelde hændelsen, hvilket hun sagde ja til men var nogen tøvende til sidst. De besøgte F hver dag, hun kan have gode dage hvor hun selv lukkede dem ind og drak kaffe med hende, nogle dage kunne hun være dårlig og have hallucinationer og have angst, hvilket kunne medføre at hun ikke rigtig kunne stå op.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 1200

Ib Lennert Olsen
Kredsdommer